

Podíváte-li se na přebal Burianova nového dvojbalba, vytane Vám na mysli otázka, zda se autor chce zabírat vzpomínkami na dětství, či je fotografie dětské hračky - medvídka - jen jakým si pokusem o performanci v protipólu k obsahu desek. Však až po přehrání obou nosičů začíná trpělivému posluchači v mysli tanout zřejmě zamýšlená idea. Hračka má být náznakem lidského tématu alb - autorova hudebního a textového zrání a mladistvého hledání.

Zatímco většina interpretů, vydávající vzpomínkové retrospektivy nevydaných písní a nebo zahrnující do těch nových vícero starších skladeb, žel většinou jen vyplavuje pomnoho textů či hudby na spodní hraně kvality jejich projevu, u nového dvojbalba **Jana Buriana *Blues 4.***

kategorie a Božskej klid

narážíme na podobný problém jen velmi zřídka. Sumarizaci a výběru vydaných písní jistě přispěl i autorův osobní nadhled a odstup v řádu desítek let, a dopomohl vybrat v inventuře všech skladeb jistě to nejlepší, nebo alespoň to, pod co je ochoten se i s odstupem času s hrdostí podepsat. Kvalitě desky přilepšuje i její zvuková čistota, jakož i použití piana jako jediného doprovodného nástroje, což nebývalo v dané minulosti u Buriana zvykem.

Ač jsou nahrávky při celkové délce 1 hodiny a hrubě 2 minut, na první pohled nepochopitelně rozděleny do dvou nosičů (a propos ty pak svým vzhledem od sebe k nerozeznání podobné), bližší poslech i sám autor přesvědčují o vhodnosti uskutečněného záměru. Z vůle páně autorova je jím především oddělení za sebou následujících dvou životních etap, kdy z té první

jsou na albu pod názvem Blues 4. kategorie zařazeny skladby z let 1972 až 1980, a z té druhé pak skladby z let 1980 až 1985 s názvem alba Božskej klid. Z poslechu páně posluchačova je to utvrzením rozdílné časovosti jednotlivých alb patrné v obsahové skladbě textů. Zatímco první deska je spíše odrazem autorova mládí - jeho lásek a nevybouřenosti, druhé je potom odrazem životního zklidnění - přizpůsobení se denní realitě světa.

Blues 4. kategorie proplétají od počátku do konce laskavá milostná vyznání (*Vyznání, Vidím tě všude*) v

protikladu k obžalobám společnosti (

Pohádka, Království zvyku

). Zatímco po hudební stránce poznáváme Burianův dnešní rukopis, až snad na občasné přebírání klasických melodií a rytmů, avšak upravených opětovně v jeho bluesovou linku, u textů je znatelná nevyzrálost a s mnohými verši by dnes zřejmě minimálně váhal (prken - mrkem, upila - tupila), podepsal-li by se pod některé z nich vůbec (

Disc Jockey

). V několika písních však díky kontrastu s nevyspělými texty pak naopak vybočují některé z nich svou hravou češtinou a poetičností (

Polárka

) či paradoxní kombinací obou vznikají více než zajímavé písně jako

Sprchovací blues

či

Zubař

. Ve většině textů lze již ale vysledovat tradiční Burianovu jednoduchou filosofičnost a ironii, ale i jeho osobitou sebeironii, která mu byla tak nápomocna při vyrovnání se slavnou minulostí své rodiny (

Dítě

). Milým překvapením je pak textově empatické až pedagogické sžití s dětským světem v písni

Čarodějný hrad

, jež příjemně doplňuje náhled na jeho nejen hudební osobnost.

Zatímco první deska je spíše náhledem do Don Quijotského boje s větrnými mlýny normalizace viděné mladýma zamilovanýma očima je **Božskej klid** více přijímáním reality, kterou však Burian znovu propasírovává přes svou filosofující ironii. Zatímco se hravost a osobitost textů na druhé desce zesiluje, až snad na jedinou výjimku v textu

Železná neděle

, v mnohých melodiích pak ještě rozpoznáváme opětovné přejímání rytmů a melodií. Krom písničkářsky folkovější

Múzy

zesiluje u většiny písní bluesová a jazzovější linka, zvláště výrazná v písních

Píseň o dvou hlavách

,

Kšá, kšá

či

Telefonní blues

. Zároveň s tímto posílením roste i ironická filosofičnost textů zejména pak v písních

Galilei

nebo

Horolezecká

. Božskej klid je tak hudebním obsahem a rozvrstvením textu již velmi blízký formám jeho dnešní tvorby.

A tak, jak medvídek na první straně obalu naznačuje snahu o rekapitulaci v pravdě mladistvých a trochu nezralých skladeb, zesiluje pro mne fotografie "dospělého" Jana Buriana na zadní straně přesvědčení, že po těchto prvních krůčcích a skocích vychází už Jan Burian osobnost, a že hudební a textové projevy daných alb jsou protkány nejenom náznaky tvorby budoucího autora směřování, ale dokreslují i jeho vitální individualitu, jež nám lépe pomůže nahlížet témata i obsahy skladeb z let následujících.